

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Motivační název:

„Je nám spolu dobře“

Základní škola a Mateřská škola, Lužany, okres Jičín

Platný od 1.9.2010

Poslední aktualizace ke dni 1.3.2021

Verze: 4

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Obsah:

1. Identifikační údaje o mateřské škole	3
2. Obecná charakteristika školy	4
3. Organizace vzdělávání	6
4. Charakteristika vzdělávacího programu.....	8
5. Vzdělávací obsah	10
6. Podmínky vzdělávání	26
7. Evaluační systém a pedagogická diagnostika	31

Přílohy ŠVP PV

1. Minimální preventivní program
2. Předčtenářská gramotnost
3. Desatero pro rodiče
4. Režim dne
5. Zásady bezpečnosti
6. Pedagogická diagnostika – záznamový arch

1. Identifikační údaje o škole

1.1 Název školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

1.2 Motivační název

Je nám spolu dobře

1.3 Předkladatel

Základní škola a Mateřská škola, Lužany, okres Jičín

Příspěvková organizace

Ulice, č.p.

Lužany 155

PSČ, město

507 06 Lužany, okres Jičín

Ředitel školy

Mgr. Monika Otrubová

Kontakt

Ředitelna

607 767 784

MŠ

797 613 636

ŠJ

730 891 195

web:

<http://zsluzany.cz/>

1.4. Zpracovatel programu

Vedoucí učitelka MŠ

1.5. Zřizovatel školy

Název

Obec Lužany, okres Jičín

Adresa

Lužany 155, 507 06 Lužany u Jičína

Kontakt

493 597 178

1.6 Kapacita mateřské školy

36 míst

1.7. Provoz MŠ

7:00 – 16:00 hodin

1.8. Číslo jednací

Razítko:

Podpis:

2. Obecná charakteristika školy

2.1 Budova školy:

Lužanská škola se nachází ve středu obce v těsné blízkosti kostela, nedaleko obecního úřadu a knihovny. Je umístěna v patrové budově postavené v roce 1892. V roce 2012 škola prošla celkovou rekonstrukcí. (Oprava stropů, výměna oken, vybudování nového vytápění, rekonstrukce venkovního pláště včetně zateplení budovy).

Škola sdružuje: Základní školu
 Mateřskou školu
 Školní družinu
 Školní jídelnu-výdejnu

Jsmo dvoutřídní venkovská mateřská škola. Máme blízko k přírodě a vesnickým tradicím. Mnoho činností je výrazně propojeno s životem obce i regionu, ve kterém žijeme. Pořádanými akcemi udržujeme staré zvyky a zároveň reagujeme na současné dění. Snažíme se v dětech pěstovat pocit sounáležitosti ve vztahu k obci i k lidem, s nimiž se zde setkávají.

Naše obec je obklopena krásnou přírodou, nachází se na samém okraji Českého ráje. Toho využíváme k častým vycházkám do okolí mateřské školy. Děti mají možnost rozeznávat a určovat známé vrchy v okolí počínaje zříceninou hradu Kumburk přes Bradlec, Tábor a Zebín až k Veliši. Za opravdu jasného počasí jsou zřetelně vidět i obě věže zříceniny hradu Trosky.

K mateřské škole patří velká školní zahrada se vzrostlými stromy, s pískovištěm, průlezkami, domečkem na hračky a pergolou určenou ke hrám i k učení za nepříznivého počasí. V nedávné době na pozemku školy přibýlo multifunkční hřiště (srpen 2019) a nové dětské hřiště (podzim 2020), což významně podporuje všestranný pohybový rozvoj dětí naší školy.

2.2 Třídy

Pro velký počet přihlášených dětí došlo k 1.9.2014 k navýšení kapacity MŠ na 36 míst. Vznikla tak jedna nová třída MŠ z bývalé třídy školní družiny. Většina dětí je místních, ostatní dojíždějí z nedalekých obcí.

Prostory MŠ se v současné době nacházejí v přízemí i v 1. patře budovy, ve které zároveň sídlí škola základní. Další podrobnosti – viz Organizace vzdělávání.

Jedním z našich cílů je úzká spolupráce a propojení MŠ a ZŠ, která zajistí plynulou návaznost předškolního a základního vzdělávání. Spolupráce je mimo jiné naplňována návštěvami předškolních dětí v ZŠ. Děti z MŠ mají možnost nahlédnout do 1. třídy ZŠ, pozdravit své o rok starší kamarády, zúčastnit se výuky a poznat tak nejenom svoji budoucí paní učitelku. I v zájmu základní školy je podporovat spolupráci s mateřskou školou, aby dětem přicházejícím do 1. třídy jejich životní změna nepůsobila adaptační potíže.

2.3 Z historie školy

Mateřská škola v Lužanech byla otevřena dne 1.12.1947 při Základní škole v Lužanech. Zakládající listina byla uložena v archivu školy. Ve školním roce 1962-1963 se MŠ osamostatnila.

V mateřské škole vzniklo jedno oddělení pro děti od tří do šesti let věku a tuto podobu mělo až do konce školního roku 2013/2014. Maximální počet docházejících dětí do oddělení byl 32.

V lednu 2003 se zdejší mateřská škola stala součástí právního subjektu Základní škola, Lužany 155, okres Jičín. Od ledna 2006 nese právní subjekt název nový: Základní škola a Mateřská škola, Lužany, okres Jičín.

Škola před rekonstrukcí

Škola po rekonstrukci

3. Organizace vzdělávání

Třídy MŠ jsou uspořádány podle věkového složení dětí. Naplnění každé třídy je možné až do počtu 18 dětí.

1.třída: Třída mladších dětí - „Broučků a Berušek“ (zpravidla 3-4letých)

Třída mladších dětí se nachází v přízemí budovy školy.

Třidu tvoří jedna prostorná místnost, která je dostatečně vybavena hračkami a didaktickými pomůckami. V přední části místnosti je prostor se třemi stolečky se zaoblenými rohy pro stolování a pro praktické a výtvarné činnosti ve dvou výškových kategoriích. V čele třídy je upevněna magnetická tabule, která slouží k názorným obrázkovým ukázkám, ale umožňuje i rozvoj grafomotorických dovedností dětí. V této části třídy se nachází zároveň místo zajišťující pravidelný pitný režim a hudební koutek s elektrickými klávesami a rytmiickými nástroji. Zadní část s kobercem slouží jako hrací plocha (kuchyňský koutek, kontejnery se stavebnicemi a autodráhou) a prostor k odpočinku.

Hlavním cílem práce s dětmi v této třídě je usnadnit nově přichozím dětem přechod z rodinné výchovy do kolektivu vrstevníků trpělivým, vlídným, milým a laskavým přístupem pedagogických pracovníků. Činnosti a hry jsou tu zaměřeny na mladší věkovou skupinu s důrazem na přijímání, osvojování a dodržování pravidel chování a her a na rozvíjení sebeobslužných dovedností dětí.

2.třída: Třída starších a předškolních dětí – „Motýlků“ (zpravidla 5-6letých)

Třída starších dětí se nachází v 1. patře budovy školy.

Tato třída je též dobře vybavená řadou didaktických hraček a pomůcek.

V přední části místnosti je prostor se stolečky se zaoblenými rohy pro hry, praktické a výtvarné činnosti, rovněž ve dvou výškových kategoriích. Kontejnery se stavebnicemi, hudební koutek s pianinem, koutek zajišťující pravidelný pitný režim. Ve střední části třídy je umístěna tabule, která slouží stejně jako ve třídě mladších dětí k názorným obrázkovým ukázkám a k rozvoji grafomotorických, předčtenářských dovedností dětí. Stoleček se zrcadlem je možné využít též k logopedické prevenci.

Zadní část třídy s kobercem slouží jako hrací plocha (koutek „Prodejna“, kontejnery se stavebnicemi a autodráhou) a prostor k odpočinku. Toto místo je v dopoledních i odpoledních hodinách využíváno ke společným volným a řízeným aktivitám, didaktickým hrám, tanečkům i pohybovým hrám. K relaxaci po obědě zde jsou k dispozici mobilní lehátka – molitanové podložky, na nichž mají děti možnost odpočívat, poslouchat pohádku, spát. Po celý den mají děti volně k dispozici pomůcky k výtvarným a pracovním činnostem.

V této třídě do práce se staršími dětmi zařazujeme již náročnější edukativní, prosociální, pohybové... činnosti a hry. Prohlubujeme a snažíme se zvnitřňovat a upevňovat dodržování základních hygienických a sebeobslužných návyků a dovedností, pravidel her a společenského soužití. Vedeme děti ke spolupráci, k umění se dohodnout, vzájemně si pomáhat, řešit konflikty. Nemalou měrou zde cílíme na předškolní přípravu, na individuální práci s dětmi, která je též zaměřena na odstraňování zjištěných nedostatků, jenž by mohly vést k budoucím poruchám učení dětí.

Děti z obou tříd se během dne několikrát setkávají, hrají si spolu ve třídě nebo na zahradě MŠ. Zde vidíme velký prostor pro rozvoj sociální citlivosti a tolerance, pro rozvoj ohleduplnosti a vzájemné pomoci. Starší děti se učí pomáhat dětem mladším, malé děti „vzhlížejí“ ke svým starším kamarádům a přirozeně se od nich učí novým dovednostem. Snažíme se, aby všechny děti spolu komunikovaly, znaly se a měly k sobě pěkný, přátelský vztah.

Při odpovídajícím počtu dětí v mateřské škole pracují celkem tři učitelky. Souběžné působení dvou učitelů v jedné třídě je pak zajištěno zpravidla v průběhu pobytu venku, oběda, v průběhu diagnostiky a následných nápravných cvičení se staršími dětmi. Vyskytuje-li se ve třídě dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, pak zde pracuje navíc též asistent pedagoga.

Nepedagogičtí pracovníci (pomocná kuchařka a školnice) jsou pracovníci společní pro mateřskou i základní školu.

4. Charakteristika ŠVP PV

ŠVP PV je vytvořen v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

Při práci s dětmi, která z něho vychází, sledujeme tyto rámcové cíle:

1. Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
2. Osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
3. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

v pěti oblastech předškolního vzdělávání: biologické, psychologické, interpersonální, sociálně kulturní a environmentální.

Tyto oblasti vzdělávání jsou propojeny, vzájemně se prolínají, ovlivňují a vytvářejí společně fungující celek v životě nedělitelný.

Naše cíle a obsah předškolního vzdělávání směřují mateřskou školu k tomu, aby děti, které ji opouštějí, byly osobnosti jedinečné, vzhledem ke svému věku a individuálním možnostem co nejvíce samostatné, sebevědomé, sebejisté, s vlastním názorem, schopné vnímat svět kolem sebe, uvažovat, přemýšlet a jednat samostatně a tvořivě, aby naši mateřskou školu opouštěli jedinci na své úrovni přizpůsobiví, odvážní a také zodpovědní, ochotní nejen přijímat, ale také dávat, jedinci schopní se dále rozvíjet, učit se a aktivně čelit problémům, které život přináší.

Zásady, uplatňované principy, formy a metody naší práce vycházejí též z toho, že se naše mateřská škola nachází na vesnici, kde některé děti pocházejí ze sociálně a emočně slabšího, méně podnětného prostředí. Nejen proto se snažíme o vytvoření pohodového, klidného, podnětného prostředí, kde jsou děti nadšené z poznávání světa kolem sebe, kde děti chtějí s námi hovořit o svých zážitcích, přáních a pocitech. Snažíme se být pro děti partnerem, kterého děti přijmou mezi sebe do světa, který společně vytváříme. S dětmi tvoříme svět, kde platí: „pokazit se může, napravit se musí,“ že ten, kdo ubližuje druhým sám brzy zjistí, že to není ta správná cesta a že ten, kdo potřebuje pomoc, si o ni může kdykoliv požádat a ví, že nebude odmítnut. Zároveň děti vedeme k empatii a k připravenosti podat pomocnou ruku každému, kdo to potřebuje. Vedeme děti do světa, ve kterém si vážíme věci, pečujeme o ně a radujeme se ze všedních maličkostí. Hledáme inspiraci v přírodě.

Důležité je, že u nás platí neviditelný řád, který společně nejen vytváříme, ale hlavně podle něj žijeme.

Čeho chceme dosáhnout

Aby dítě, které naši mateřskou školu opouští, bylo co nejlépe připraveno na vstup do základní školy a bylo vybaveno klíčovými kompetencemi, které se na této úrovni očekávají.

Jakými prostředky

Aktivní účastí dítěte na vlastním vzdělávání.

Prostřednictvím plnění záměrů, cílů a vzdělávací nabídky ŠVP PV, která je dále konkretizována v třídním vzdělávacím programu s přihlédnutím na aktuální podmínky, přání a úroveň dosažených kompetencí dětí.

Obsah vzdělávání je ve ŠVP PV představen integrovanými bloky, ze kterých je pak dále členěn do témat a podtémat. Některá témata mohou být realizována pouze s určitou věkovou skupinou s ohledem na individuální schopnosti, možnosti a potřeby dětí.

ŠVP PV nabízí přibližné časové rozložení daných témat návazně. Časový prostor k realizaci zůstává však otevřený, flexibilní, dostatečně volný s prostorem pro aktuální situace, pro aktivní vstup dětí i tvořivost učitelky. Pořadí a výběr daných témat je tedy zcela ponechán na učitelkách, které je vybírají dle podmínek, potřeb a zájmů dětí ve své třídě tak, aby děti dále rozvíjely a posouvaly směrem k cílovým kompetencím.

Metody a formy vzdělávací práce

V rámci výchovně vzdělávací práce uplatňujeme metody a formy práce, které respektují věkové zvláštnosti dětí, jsou v souladu s dodržováním psychohygieny dětí a odvíjejí se od daných cílů školy a její filozofie:

- **prožitkové učení hrou a činnostmi dětí** podporuje dětskou zvědavost, je založené na přímých zážitcích dětí
- **kooperativní učení** založené na spolupráci
- **situační učení** založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí
- **spontánní sociální učení** založené na principu přirozené nápodoby
- **metoda přiměřenosti**
- **metoda pokusu a omylu**
- **metoda praktické činnosti**
- **aktivity spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené** v poměru odpovídajícím potřebám a možnostem předškolního dítěte
- **řízené individuální činnosti**
- **komunitní kruh** umožňující rozhovor, vyprávění..., učící naslouchat, porozumět
- **práce s chybou**
- **vštěpování filozofie:** „pokazit se může, napravit se musí“
- **práce s encyklopediemi**
- **objevování**
- **výlety**
- **zpracovávání přírodních materiálů**

Náš ŠVP PV je zaměřen na vytváření podmínek k bohatému, smysluplnému a radostnému naplnění každého dne, který dítě v mateřské škole prožije. Vedle učení se sociálním dovednostem a výchovy ke zdraví klademe důraz na pozorování a poznávání přírody a na chápání její důležitosti pro život člověka. Využíváme přírodní podmínky, které nám přímo nabízí umístění naší mateřské školy.

5. Vzdělávací obsah:

Obsah vzdělávání je ve školním vzdělávacím programu rozdělen do pěti hlavních bloků, které byly stanoveny jako témata rámcová. Ty se dále dělí do tematických celků s podtématy. Nástin vzdělávací nabídky ve ŠVP PV je pak dále konkretizován v třídních vzdělávacích programech s ohledem na věkové zvláštnosti, přání a možnosti dětí.

ŠVP PV určuje přibližné časové rozložení daných témat a podtémat, která vycházejí z uvedených integrovaných bloků. Časový prostor k jejich realizaci zůstává otevřený, flexibilní, dostatečně volný s prostorem pro aktuální situace, pro aktivní vstup dětí i tvořivost učitelky. Rovněž pak nástin níže uvedených témat, podtémat a jejich počet je pouze doporučující, umožňující učitelce v rámci jednotlivých integrovaných bloků redukovat jejich počet a věnovat se i tématům jiným.

Níže uvedené integrované bloky zahrnují čtyři oblasti života, které (vedle přípravy dětí pro jejich úspěšný vstup do ZŠ) představují osu našeho výchovně vzdělávacího působení:

Integrované bloky:

1. Vztahy
2. Příroda
3. Zdraví a bezpečí
4. Svátky a tradice
5. Těšíme se do školy

Hlavní záměry integrovaných bloků:

Rozvoj sociálních dovedností, prosociálního citění a chování
Pozorování, poznávání a ochrana přírody
Vytváření zdravých životních návyků
Rozvoj kulturního citění a prožívání, rozvoj estetického vkusu
Podpora školní zralosti a připravenosti

Integrovaný blok

VZTAHY

Téma: ***Já a ti druzí***

Podtémata: Víťame Vás ve školce
Mám nové kamarády
Já a místo, kde žiji
Kdo to ťuká za vrátky? To jsou přece pohádky!
Děti světa

Téma: ***Ven z izolace a blíž k sobě***

Podtémata: Ven z izolace, blíž k sobě
Budeme mít karneval

Téma: ***U nás doma***

Podtémata: Maminka má svátek
Kde jsem se tu vzal?
Až já budu velký-á, chtěl/a bych být...

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

- rozvoj kooperativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- cvičení v projevovalání citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti)
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující sbližování dětí
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi)
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých

- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce apod.)
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větech
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním
- prožívat radost ze zvládnutého
- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- zorganizovat hru
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho

- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- uplatňovat své individuální potřeby, s ohledem na druhého přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, rozdělit si úkol s jiným dítětem
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

Integrovaný blok

PŘÍRODA

Téma: ***Krásy podzimní přírody***

Podtémata: Ovoce a zelenina, to je život, to je síla
Tak už je to tak, přiletěl k nám drak
Barvičky, polezte z krabičky

Téma: ***Zima okolo nás***

Podtémata: Hry na sněhu a se sněhem
Příroda a živočichové v zimě
Eskymáci

Téma: ***Jaro t'uká na vrátka***

Podtémata: Zimo, zimo, táhni pryč
Zvířátka a jejich mláďata
Den Země

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření základů pro práci s informacemi
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- poznávání jiných kultur
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

- **Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)**
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- smyslové a psychomotorické hry
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- smyslové hry, nejrozličnější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem
- výlety do okolní přírody
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci - vycházky do ulic
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými reáliemi o naší republice
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí
- **Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)**
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem

- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním
- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- prožívat radost ze zvládnutého a poznatého
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních krás
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit
- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné
- mít povědomí o širším přírodním prostředí
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat a přizpůsobovat se
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Integrovaný blok
ZDRAVÍ A BEZPEČÍ

Téma: ***Moje tělo a zdraví***

Podtémata: Rozmary počasí - jak se správně oblékat
Vlezla na mě rýma, je mi pořád zima
Co mám ukryto pod kůží
Bolavý zoubek

Téma: ***Hřej sluníčko, hřej***

Podtémata: Děti pozor, červená
Co dělat, aby sluníčko nekousalo
Poznáváme své okolí
Loučíme se se školkou

Téma: ***Prázdninová školka***

Podtémata: Co nám dává zahrada/louka?
Kouzlo vody

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- uvědomění si vlastního těla
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- zdokonalování se v sebeobslužných činnostech v oblasti oblékání
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- námětové hry a činnosti
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím

- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- zachovávat správné držení těla
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhý
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

SVÁTKY A TRADICE

Téma: ***Advent***

Podtémata: Bum, bum, ratata, čerti buší na vrata
Chystáme vánoční besídku
Těšíme se na Vánoce

Povánoční rozjímání – Tři králové

Téma: ***Přišlo jaro do vsi***

Podtémata: Hody, hody, doprovody
Kreslím a čaruji, košťátko startuji

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevodat se prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevodat
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- přípravy a realizace společných zábav a slavností (slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- činnosti nejrozdůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písni, sledování dramatizací, divadelních scének)
- setkávání se s dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání

příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí .)

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- - koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- - ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- - správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- - učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, zvládnout jednoduchou dramatizaci)
- - zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- - vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

Integrovaný blok
TĚŠÍME SE DO ŠKOLY

Téma: *Chystáme se k zápisu*
Knížka je můj kamarád

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev na určité téma
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a „čtení“ knížek
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat

- chápat slovní vtip a humor
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- poznat napsané své jméno
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství

Nástin časového řazení uvedených témat a podtémat

Jejich zaměření

Téma: ***Já a ti druzí*** (Září)

Vztahy, Bezpečí

Podtémata:

Vítáme Vás ve školce

Mám nové kamarády

Já a místo, kde žiji

Kdo to ťuká za vrátky? To jsou přece pohádky!

Téma: ***Krásy podzimní přírody*** (Říjen)

Příroda, Zdraví

Podtémata:

Ovoce a zelenina, to je život, to je síla

Tak už je to tak, přiletěl k nám drak

Barvičky, polezte z krabičky

Strašidýlko Emílek

Téma: ***Moje tělo a zdraví*** (Listopad)

Zdraví

Podtémata:

Rozmary počasí - jak se správně oblékat

Vlezla na mě rýma, je mi pořád zima

Co mám ukryto pod kůží

Bolavý zoubek

Téma: ***Advent*** (Prosinec)

Svátky/Tradice

Podtémata:

Bum, bum, ratata, čerti buší na vrata

Chystáme vánoční besídku

Těšíme se na Vánoce

Téma: ***Zima okolo nás*** (Leden)

Tradice, Příroda

Podtémata:

Povánoční rozjímání – Tři králové

Hry na sněhu a se sněhem

Příroda - živočichové v zimě

Eskymáci

Téma: ***Ven z izolace a blíž k sobě*** (Únor)

Vztahy, Škola

Podtémata:

Ven z izolace, blíž k sobě

Chystáme se k zápisu

Budeme mít karneval

My jsme muzikanti, přicházíme k Vám

Téma: *Jaro t'uká na vrátka* (Březen) Příroda, Škola

Podtémata:

Zimo, zimo, táhni pryč
Knížka je můj kamarád
Zvířátka a jejich mláďata

Téma: *Přišlo jaro do vsi* (Duben) Svátky/Tradice, Příroda

Podtémata:

Hody, hody, doprovody
Den Země
Kreslím a čaruji, košťátko startuji

Téma: *U nás doma* (Květen) Vztahy

Podtémata:

Maminka má svátek
U nás doma - kde jsem se tu vzal?
Až já budu velký-á, chtěl/a bych být...
Děti světa

Téma: *Hřej sluníčko, hřej* (Červen) Zdraví, Bezpečí

Podtémata:

Děti pozor, červená
Poznáváme své okolí
Co dělat, aby sluníčko nekousalo
Loučíme se se školkou

Téma: *Prázdninová školka* (Červenec a srpen) Zdraví

Podtémata:

Co nám dává zahrada/louka?
Kouzlo vody

Východiska pro plánování, přípravu a realizaci TVP PV:

- Zhodnocení třídy jako kolektivu – jeho temperamentu, schopností, dovedností a dosažené úrovně zralosti jednotlivých dětí ve třídě
- Využívání poznatků o pokrocích dětí
- Spolupráce učitelé
- Východiskem pro plánování v TVP PV je nástin daných témat a podtémat ve ŠVP PV, klima třídy, roční období, počasí, svátky a tradice, rituály, předešlá témata. Toto vše ovlivňuje zájem dětí o nabízené aktivity. Též přijímání nových dětí v průběhu školního roku má vliv na tvorbu a plánování vzdělávací nabídky.
- Každé téma v TVP PV obsahuje vzdělávací cíle, vzdělávací nabídku a očekávané výstupy – klíčové kompetence.
- TVP PV je uložen ve třídě MŠ, pro kterou je tvořen.

6. Podmínky vzdělávání

Věcné podmínky

- Vlastníme výškově odlišené dětské stolečky a židličky – dle výškových požadavků dětí
- Hračky, pomůcky a knížky jsou přístupny dětem – ukládány do otevřených polic nebo skříněk tak, aby si je děti mohly volně brát a ukládat zpět
- Protože děti nemohou z bezpečnostních důvodů kdykoliv v průběhu dne volně zajít do tělocvičny, máme některé pomůcky pro jejich pohybový rozvoj uloženy též ve třídě k volnému využívání dětmi
- Vlastníme radiomagnetofon, CD přehrávač, počítač s reproduktory, elektrické varhany, elektrické pinino. Kopírka, dataprojektor, IA tabule a počítače – v prostorách ZŠ, po dohodě rovněž možnost využití
- Vybavení učitelské a žákovské knihovny dostačující, nadále doplňujeme a obměňujeme
- Vybavení didaktickými pomůckami a hračkami je rovněž dostačující. Nadále doplňujeme a obměňujeme
- Ke cvičení a pohybovým hrám využíváme tělocvičnu v budově školy
- Pro odpolední odpočinek dětí
- Společné prostory šatny pro všechny děti školy jsou malé, při dobré organizaci režimu dne však dostačující
- Na budovu bezprostředně navazuje školní zahrada s pískovištěm, průlezkami, pergolou a domečkem na hračky. Nadále pokračujeme ve vybavování a zařizování prostoru školní zahrady pro hry dětí venku
- Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy

Životospráva

- Dopolední i odpolední svačiny připravujeme v jídelně školy. Dbáme, aby děti měly zajištěný dostatečný přísun ovoce a zeleniny
- Obědy dovážíme ze školní jídelny v Lázních Bělohrad, která zároveň zajišťuje poskytování plnohodnotné a vyvážené stravy
- Mezi jednotlivými jídly jsou dodržovány vhodné intervaly
- V mateřské škole je nepřípustné nutit děti do jídla
- V obou třídách máme koutek zabezpečující pitný režim dětí v průběhu celého dne
- Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je současně flexibilní, umožňující přizpůsobit činnosti aktuálním potřebám a situacím
- V denním režimu střídáme rušné pohybové aktivity s činnostmi klidnějšími, respektujeme individuální potřebu aktivity, odpočinku a spánku dětí. Pro starší děti je zajištěn nespavý režim
- Co nejvíce času trávíme venku
- Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy
- Učitelé se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor

Psychosociální podmínky

- Děti i dospělí se cítí v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně
- Nově přichozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí
- Učitelé respektují potřeby dětí (obecně lidské, vývojové a individuální)
Děti nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem ani nadměrnou náročností prováděných činností
- Všechny děti mají rovnocenné postavení. Jakékoliv projevy podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřipustné
- Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Třída je pro děti kamarádkým společenstvím, v němž jsou zpravidla rády
- Způsob, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací učitele s dětmi
- Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života
- Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost
- Učitel se věnuje vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem

Organizace

- Denní řád je dostatečně pružný
- Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity
- Učitelé se plně věnují dětem a jejich vzdělávání
- Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu
- Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat
- Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě
- Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti
- Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností
- Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí
- Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky

Řízení mateřské školy

- Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny
- Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek
- Při vedení zaměstnanců ředitel vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy
- Ředitel školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, vedoucí učitelka vyhodnocuje práci učitelek MŠ, pozitivně zaměstnance motivují a podporují jejich vzájemnou spolupráci
- Pedagogický sbor pracuje jako tým
- Vedoucí učitelka vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními členy týmu

- Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, základní školou, místní knihovnou a s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí

Personální a pedagogické zajištění

- Všichni zaměstnanci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogičtí pracovníci, mají předepsanou odbornou kvalifikaci
- Pedagogičtí pracovníci si nadále rozšiřují svoji odbornost dalším studiem, samostudiem, četbou odborné literatury a časopisů, dále prostřednictvím seminářů DVPP zabývajících se novými metodami a formami práce. (Výběrem ze všech oblastí předškolního vzdělávání – dle vlastního zájmu)
- Ti, kterým část odbornosti chybí, si ji průběžně doplňují
- Služby učitelů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti
- Pomocná kuchařka – příprava dopoledních a odpoledních svačin v souladu s požadavky na vyváženou stravu
- Školnice
- Všichni zaměstnanci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem
- Specializované služby, jako logopedie a péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami je zajištěna ve spolupráci s odborníky z PPP a SPC Jičín.

Spoluúčast rodičů

- Ve vztazích mezi zaměstnanci školy a rodiči panuje důvěra, oboustranná otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat
- Učitelé sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět
- Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů, mohou vstoupit do her svých dětí. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje. Projeví-li zájem, mohou se spolupodílet při plánování programu mateřské školy, při řešení vzniklých problémů apod.
- Dle zájmu rodičů učitelé informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání
- Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad
- Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě

Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Pokud k naplnění vzdělávacích potřeb dítěte nestačí poskytování podpůrných opatření prvního stupně, na kterých se učitelky dohodnou a která následně realizují, doporučí škola zákonnému zástupci dítěte využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb.

IVP - tvorba, realizace a vyhodnocování

- Na základě doporučení PPP nebo SPC vedoucí učitelka MŠ zpracuje IVP
- Následuje schválení ředitelkou školy
- Vedoucí učitelka s IVP seznámí zákonného zástupce dítěte a ostatní zaměstnance školy
- Všichni pedagogičtí pracovníci jsou povinni se IVP řídit
- Vyhodnocování IVP probíhá průběžně, nejméně však 1x za rok
- Školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními škola zabezpečí-umožní:

- uplatňování principu diferenciaci a individualizace vzdělávacího procesu
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školským poradenským zařízením, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření

Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Vzdělávání dětí nadaných

- Dítě, které vykazuje známky nadání, je dále podporováno a rozvíjeno prostřednictvím uplatňování principu diferenciaci a individualizace vzdělávacího procesu
- Mateřská škola zajistí realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dítěte v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory

IVP-tvorba, realizace a vyhodnocování

- Na základě doporučení školského poradenského zařízení vedoucí učitelka MŠ zpracuje IVP
- Následuje schválení ředitelkou školy
- Vedoucí učitelka s IVP seznámí zákonného zástupce dítěte ostatní pedagogické pracovníky MŠ
- Všichni pedagogičtí pracovníci jsou povinni se IVP řídit
- Vyhodnocování IVP probíhá průběžně, nejméně však 1x za rok

Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

- Ve třídě jsou znepřístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.
- Prostředí MŠ je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí
- Podnětné a bezpečné hračky a pomůcky vhodné pro dvouleté děti jsou průběžně doplňovány

- Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí, zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek
- Vytváříme podmínky pro adaptaci dítěte
- Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty
- Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí
- Uplatňujeme k dítěti laskavě důsledný přístup
- V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou

Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání:

K předškolnímu vzdělávání do MŠ v Lužanech se přednostně přijímají děti:

- v posledním roce před zahájením povinné školní docházky
- s trvalým pobytem na území obce
- starší děti mají přednost před dětmi mladšími

Zápis dětí do mateřské školy probíhá po dohodě se zřizovatelem zpravidla v měsíci květnu.
Zveřejnění zápisu do MŠ – na stránkách školy, plakátky na vývěsních plochách.

Zodpovědná osoba – ředitel školy.

Počet přijatých dětí se řídí vyhláškou MŠMT ČR č. 14/2005 Sb. o předškolním vzdělávání.

7. Evaluační systém a pedagogická diagnostika

Průběh a výsledky vzdělávání

Evaluační průběh vzdělávání je zaměřena na hodnocení vlastního vzdělávacího procesu, používaných metod a forem práce, uplatňování nových požadavků a zkušeností, naplnění stanovených cílů a záměrů ŠVP v souladu s cíli RVP PV.

- **Hodnocení třídy jako skupiny dětí.**
 - Prostřednictvím: pozorováním, výchovně vzdělávacím procesem
 - Vždy koncem září

Na základě tohoto hodnocení se odvíjí další plánování a uskutečňování výchovně vzdělávací práce.
- **Hodnocení jednotlivých témat / tematických celků**
 - Prostřednictvím: konzultací učitelů, záznamů v TVP PV
 - Hodnotí učitelky, které s daným tematickým celkem pracovaly vždy při ukončení práce s tímto celkem nebo i v jeho průběhu
- **Hodnocení uplatněných výchovně vzdělávacích metod, postupů, forem práce**
 - Prostřednictvím: hospitací, konzultací pedagogů, sebehodnocením
 - Provádějí učitelky MŠ
 - Průběžně
- **Záznamy o dětech – pedagogická diagnostika**
 - Vypracovávají učitelky, které s dětmi pracují, do záznamových archů dle stanovených kritérií
 - Prostřednictvím pedagogické diagnostiky, sledováním pokroků dětí v průběhu výchovně vzdělávací práce, konzultací učitelů
 - Doplněno průběžně
 - Kontrolu záznamů provádějí učitelky vždy v lednu a v červnu
- **Evaluace IVP**
 - Cílem je zhodnotit pokroky dětí s odkladem školní docházky a pokroky dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními
 - Prostřednictvím konzultací IVP, konzultací učitelů, konzultací s rodiči
 - IVP zpracovává vedoucí učitelka MŠ
 - Hodnotí učitelky, které s dětmi pracují
 - Průběžně
 - V případě hodnocení pokroků dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními vedoucí učitelka konzultuje s pracovníky PPP a SPC Jičín – zpravidla 1x ročně
- **Osobní rozvoj pedagogů**
 - Učitelky se snaží využívat nových poznatků z DVPP, z odborné literatury a z časopisů ve vlastní práci. Provádějí autoevaluaci vlastního vzdělávacího procesu a autoevaluaci ve vztahu k dalšímu osobnostnímu růstu
 - Průběžně

- **Hospitační činnost**
 - Vedoucí učitelka MŠ vykonává hospitační činnost u učitelek MŠ, zpravidla 1x za rok
 - Kontrolu práce ostatních zaměstnanců školy provádí ředitelka školy
- **Podmínky vzdělávání**
 - Cílem evaluační činnosti v této oblasti je yyhodnocování podmínek pro průběh vzdělávání ve vztahu k podmínkám RVP PV
 - Prostřednictvím analýzy stávajících podmínek, konzultací, porad
 - Provádějí pedagogičtí i nepedagogičtí zaměstnanci školy
 - Zjištěné nedostatky předává vedoucí učitelka MŠ ředitelce školy
 - Průběžně
- **Akce školy**
 - Cílem evaluační činnosti v této oblasti je posoudit vhodnost / smysluplnost zařazovaných akcí školy a zájem veřejnosti o ně
 - Prostřednictvím rozhovorů s rodiči, pedagogických porad, konzultací učitelů
 - Hodnotí rodiče, učitelky
 - Průběžně
- **Soulad TVP – ŠVP – RVP PV**
 - Cílem je ověřit soulad TVP PV – ŠVP PV - RVP PV, hodnocení naplňování záměrů vzdělávacího obsahu, podmínek, metod, forem práce a ostatních aktivit školy
 - Prostřednictvím pedagogických porad, hospitačních záznamů, přehledů o rozvoji dětí, autoevaluace učitelek
 - Hodnotí učitelky, ředitelka školy
 - 1x ročně (červen)

Školní vzdělávací program je zpracován v souladu se zásadami a cíli vzdělávání podle zákona 561/2004 Sb., § 2 a v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

Školní vzdělávací program je veřejný dokument.

Dana Grohová, vedoucí učitelka mateřské školy

V Lužanech dne 4.1.2021

Přílohy ŠVP PV

1. Minimální preventivní program
2. Předčtenářská gramotnost
3. Desatero pro rodiče
4. Uspořádání dne v naší MŠ
5. Zásady bezpečnosti a ochrany zdraví
6. Pedagogická diagnostika – Záznam o dítěti - záznamový arch

Minimální preventivní program - příloha č.1

Základem preventivního působení v naší mateřské škole je vytvoření sociálních kompetencí dítěte, kdy si dítě prostřednictvím prožitkového učení osvojí schopnost rozhodovat se, volit si z více alternativ, nést za svou volbu odpovědnost a poznávat její důsledky. Schopnost rozhodovat se je chápána jako předpoklad odpovědného jednání. Odpovědné jednání je základní ochranný mechanismus.

Jedním z prvků ochrany před společensky nežádoucími jevy je výchova ke zdravému způsobu života. Této výchově se věnujeme v činnostech provázejících každodenní život dětí v naší MŠ v rámci plnění záměrů a cílů vycházejících ze ŠVP PV.

Každodenním působením dětí vedeme k získávání kompetencí podpory zdraví a zdravého životního stylu:

- K sebedůvěře, samostatnosti, sebejistotě
- K podpoře zkušeností, které poskytují potěšení a touhu účastnit se pohybových aktivit
- K získání schopnosti přizpůsobit se životu v sociální komunitě, k vnímavému a otevřenému vztahu k okolnímu světu, ke schopnosti přiměřeně kriticky myslet a rozhodovat se
- K seberozejví
- K motivaci k aktivnímu poznávání a k prožitkům
- K rozvoji tvořivosti a estetického cítění
- K systematickému rozvoji dovedností, které vedou k osvojení zdravého životního stylu a k předcházení nemocem

Umění říci ne je z hlediska ochrany zdraví velmi pozitivní postoj. Děti nebudou umět říci ne pokusům o nejrůznější manipulace nebo drogová pokušení, pokud v rodině nebo v mateřské škole nemají příležitost k vyjádření nesouhlasu. K tomu, aby toto děti dokázaly, potřebují zdravou sebedůvěru. K upevnění sebedůvěry u dětí slouží zejména:

- Hry a spontánní aktivity bez viditelných zásahů pedagogů, kdy je dětem poskytována možnost volby samostatné činnosti i její obtížnosti
- Pohybové hry

Prožitkem během hry je podporována zejména osobní zkušenost dítěte, která napomáhá potřebnému seberozejví dítěte. Proto se snažíme hru dětem příliš neorganizovat, aby se v ní mohla uplatnit jejich kreativita, vzájemná komunikace, radost a tvořivost. K tomu napomáhá zejména:

- Prožitkové učení
- Sociální a námětové hry
- Dramatické činnosti

K vytváření vlastního názoru dětí na život též přispívá:

- Poslech vybrané četby + vyvození mravního ponaučení z ní
- Časté skupinové nebo individuální rozhovory

Aktivity preventivního působení vycházejí z našeho ŠVP PV. Dítě má možnost se jim v průběhu dne věnovat společně s ostatními dětmi nebo při činnostech skupinových i individuálních.

Naším výchovně vzdělávacím působením usilujeme o vytvoření, popřípadě posílení základních kompetencí předškolních dětí, které jsou současně i kompetencemi v oblasti prevence:

- Znat, co dítěti pomáhá být zdravé a v bezpečí a co mu škodí, znát důsledky požívání některých látek pro zdraví
- Rozumět tomu, že způsob života má vliv na lidské zdraví
- Zajímat se o udržování svého těla ve zdraví, chápat, že zdraví se musí chránit
- Napomáhat vlastnímu zdraví aktivním pohybem a zdravými životními návyky
- Mít vytvořenou představu o závislostech a věcech, které ničí zdraví a zkracují život člověka (cigarety, alkohol, drogy, zneužívání léků)
- Vědět, že kontakty s některými lidmi jsou nebezpečné
- Znat pravidla společného soužití ve skupině
- Hodnotit své chování i chování druhých
- Mít a hájit svůj názor
- Akceptovat kompetentní autoritu
- Vnímat lidi s jejich odlišnostmi povahovými, tělesnými, rasovými, kulturními jako přirozený stav
- Přistupovat aktivně k problémům
- Vědět, že je více možností řešení konfliktů
- Kontrolovat extrémní projevy svých emocí a nálad
- Chování přizpůsobovat sociálnímu prostředí, uvědomovat si sociální role
- Spoluvytvářet prostředí pohody ve svém okolí

Neopomenutelný význam pro prevenci má též vztah rodiny a MŠ. Usilujeme o navození otevřeného a oboustranně prospěšného vztahu s rodiči.

Analýza úspěšnosti naplňování cílů z oblasti primární prevence probíhá v MŠ průběžně.

Ukazatelé úspěchu:

- mezi dětmi nebují šikana (další stadia)
- děti mají zdravé sebevědomí a pozitivní přístup k okolí a k ostatním
- děti se samostatně rozhodují, otevřeně říkají svůj názor, jsou tolerantní
- děti mají zájem a potřebu pospolitosti třídy (společné akce, výlety atd..)
- na půdě školy panuje důvěrná a bezpečná atmosféra

Rozvoj předčtenářské gramotnosti – příloha č.2

Čtenářská gramotnost je celoživotně se rozvíjející vybavenost člověka vědomostmi, dovednostmi, schopnostmi, postoji a hodnotami potřebnými pro užívání všech druhů textů v různých individuálních i sociálních kontextech.

Naší snahou je využívat a zařazovat příležitosti, které děti v rozvoji předčtenářské gramotnosti podporují:

A. Rozvoj grafomotorických dovedností a kresebnému projevu

- a) rozvoj hrubé a jemné motoriky
- b) nácvik a upevňování správného držení tužky
- c) práce s pracovními listy
- d) tematická kresba

B. Rozvoj sluchového vnímání

- a) rozvoj fonemického sluchu, určování hlásky na začátku, (konci) slova
- b) porozumění slyšenému – reprodukce
- c) sluchová diferenciac
- d) sluchová paměť
- e) sluchová analýza a syntéza
- e) hry pro rozvoj sluchového vnímání

C. Rozvoj řeči, verbálního projevu

- a) rozvoji souvislého samostatného vyjadřování
rozhovory, vypravování, popis, reprodukce, dokončování příběhu
- b) logopedická prevence

D. Překonávání reverzních tendencí, rozvoj zrakového vnímání

- a) zrková analýza a syntéza
- b) zrková diferenciac
- c) určování shody a neshody u obrázků lišících se detailem, horizontální a vertikální polohou
- d) rozlišování základních grafických tvarů, obrazců a symbolů
- e) vyhledávání tvaru na pozadí
- f) ruční tkaní
- g) zrková paměť
- h) řazení obrázků podle děje a vypravování příběhu podle nich
- i) činnosti na počítači
- j) hry na rozvoj zrakového vnímání

Důležité je zařazování her se slovy, vymýšlení rýmů, využívání hádanek...

Neméně důležité je vedení dětí lásce ke knihám.

Děti se u nás učí správnému zacházení s knihou. Ve třídě máme volně k dispozici ilustrované knihy, encyklopedie a leporela, která přispívají k rozvíjení poznání a fantazie dětí, podněcují děti k rozhovorům, otázkám, podporují jejich samostatné uvažování a myšlení.

Četbou pohádek a příběhů a dále pak jejich rozbořením děti seznamujeme s pro ně neznámými slovy a jevy, děti se učí dávat fakta do souvislostí, zapamatovat si informace,

vnímat děj.

Nemalý význam má pak i rozvoj souvislého samostatného vyjadřování při reprodukci slyšeného.

Nejde nám tedy jen o to přečíst si každý den jeden příběh na pokračování, ale důležité je následně si o obsahu s dětmi povídat, společně jej rozebrat, diskutovat o něm. Děti si tak velmi zlepšují paměťové, řečové a komunikativní dovednosti, jejichž zdokonalování je v současné době velmi potřebné.

Podporujeme tedy u dětí lásku ke knihám. Je v nich ukryta moudrost, s jejíž pomocí nacházíme vše, co potřebujeme. Někdo znalosti, jiný odpočinek, zábavu či potěšení. A od raného věku vše začíná...

Klíčové kompetence:

- ovládnutí dovedností předcházející čtení a psaní; schopnost využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se dítě běžně setkává (knížky, encyklopedie, časopisy, počítač, audiovizuální technika atp.)
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu; osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije, vytvoření základů pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Desatero pro rodiče – příloha č. 3

Aneb aktivity pro rodiče, kterými mohou přispět ke snížení rizik

1. Pohovořit si s dítětem o problémech

- Řeknu svému dítěti, jaký mám postoj k danému problému
- Řeknu svému dítěti, co udělám, když zjistím, že má nějaký problém
- Poradím mu, jak se má zachovat

2. Pravidelně pohovořit si dětmi o tom, co je v současnosti trápí nebo o čem nejvíce přemýšlí

- Zeptám se, co mé dítě nejvíce trápí
- Pozorně ho vyslechnu, nebudu ho hodnotit ani mu unáhleně radit, prikazovat či zakazovat
- Řeknu mu, jak to na mě působí a co si o tom myslím
- Sdělím mu, co bych dělal já na jeho místě

3. Pravidelně působit na rozvoj sebevědomí dítěte

- Alespoň třikrát denně si najdu důvod k jeho pochvale nebo k projevu uznání
- Pokud se mi naskytne příležitost, kladně zhodnotím své dítě třetí osobě (v rodině, u přátel) v jeho přítomnosti
- V případě jeho neúspěchu ho povzbudím a projevím víru, že to příště dokáže

4. Vychovávat dítě k zodpovědnosti za své chování

- Pokud dítě překročí výchovná pravidla v rodině, umožním mu, aby si za to neslo následky
- Pokud dítě překročí pravidla školy, nebudu mu usnadňovat nesení následků, ani ho omlouvat
- Budu vždy dítěti připomínat, že za každé chování si sami neseme následky a jsme za něj zodpovědní

5. Přijímat dítě bezpodmínečně a mít ho rád

- Pokud se budu na své dítě zlobit, řeknu mu, že se na něj zlobím za jeho nevhodné chování, ale že to nic nemění na tom, že ho mám rád
- Pokud bude dítě zlobit nebo se chovat nevhodně, budu vždy hodnotit chování a jednání, nikoliv jeho
- Nehodnotím stylem: „Jsi hloupý“, „Jsi nešika“, ale „To se ti nepovedlo, tohle jsi udělal nešikovně, příště to zkus takhle... a třeba se ti to podaří.“

6. Učit dítě umění odmítnout

- Budu své dítě učit, že odmítnout kamarády, neznamená ztratit je
- Dítě by mělo vědět, že je možné odmítnout i dospělého člověka, jestliže se k němu chová způsobem, který je mu divný
- Ubezpečím dítě, že se na něj nebudu zlobit, jestliže se mi svěří. Pokud se mi svěří, vždy ocením jeho důvěru.

7. Učit dítě sebekázi

- S ohledem na věk budu dítěti přidělovat povinnosti a budu trvat na jejich pravidelném plnění
- Postupně budu vyžadovat, aby mé povinnosti pravidelně plnilo bez mého připomínání a kontroly

8. Naučit dítě pozitivnímu vidění světa

- Budu své dítě učit hledat na všem také dobré stránky, uvědomit si, že není v životě jen černé nebo bílé
- Budu projevovat důvěru v jeho síly které má a které může uplatnit při překonávání obtíží
- Budu podporovat rozvoj humoru při pohledu na svět

9. Vést dítě k aktivnímu trávení času

- Budu upřednostňovat takové trávení volného času, kdy dítě musí vyvíjet vlastní aktivitu
- Omezím sledování televize a počítačových her
- Zajistím dítěti přiměřené množství zájmových činností
- Budu mít přehled o tom, co dělá v době, kdy není ve škole ani na kroužku

10. Zajímat se o to, s kým dítě kamarádí

- Budu se zajímat o kamarády dítěte, o jeho vztah k nim, o to, jací jsou, jak se chovají, co si o nich mé dítě myslí, a jak jsou pro mé dítě přínosem

Uspořádání dne v naší MŠ – příloha č. 4

7.00

- Scházení dětí, děti si volně hrají, využívají nabídkových činností nebo se zapojují do řízených individuálních, skupinových nebo společných činností
- Po celou dobu pobytu dětí v MŠ je na viditelném a volně přístupném místě umístěna konvice s nápoji tak, aby se děti mohly kdykoliv napít
- úklid třídy po předchozím upozornění učitelky začíná na „uklízecí“ písničku
- po úklidu třídy se děti obou tříd shromáždí v KK v němž probíhá společný ranní vítací rituál

8.10

- Odchod starších dětí do II. třídy MŠ, řízené aktivity ml. i st. dětí probíhají odděleně

8.45

- Dopolední svačina ml. dětí v I. třídě MŠ, starší děti svačí v jídelně
- Děti si samostatně přinášejí svačinku, rovnají použité nádobí na vozík k tomu určenému, uklidí si po svačince své místo
- Oslavy svátků a narozenin
- Pokračování v započatých činnostech zaměřených na plnění vytyčených záměrů a cílů pro dané období

9.30

- Příprava ml. dětí na pobyt venku. St. děti přicházejí do šatny později, přibližně v 9.45
- Hry a činnosti na školní zahradě volné nebo řízené, vycházky do okolí zaměřené na pozorování a poznávání přírody, místa, kde žijeme

11.00

- Čas oběda, ml. děti obědují v I. třídě MŠ, hlavní jídlo vozíme do třídy na vozíku k tomu určenému, děti si chodí samostatně jídlo přidávat

11.30

- Starší děti obědují ve školní jídelně

12.00

- Spánek mladších dětí
- Starší děti mají kratší odpočinek na molitanových podložkách ve II. třídě MŠ a následné nabídkové a volné činnosti

13.40

- Probouzení mladších dětí, vedení k samostatnému oblékání, osobní hygiena a odpolední svačinka v I. třídě MŠ

13.45

- Odchod st. dětí ze II. třídy MŠ do umývárny, příprava na svačinu, svačina st. dětí v jídelně

14.15

- Spojení obou tříd – děti tráví čas společně ve třídě nebo na školní zahradě – dle počasí
- Individuální nebo skupinová práce s dětmi, volná hra dětí
- Rozcházení dětí

16.00

- Končí provoz MŠ

Zásady bezpečnosti a ochrany zdraví dětí – příloha č. 5

Obecné zásady:

1. Nikdy nenechávat děti bez dozoru, o všech dětech mít patřičný přehled
2. Využívat doporučení Minimálního preventivního programu a řídit se jimi
3. Osobně přebírat přicházející děti do zařízení, při příznacích infekčních onemocnění (zánět spojivek, kašel...) nepřijmout dítě do kolektivu zdravých dětí
4. Dbát na vhodné obutí dětí – do třídy nepatří prezůvky s volnou patou
5. Zajistit úpravu dětí vzhledem k bezpečnosti – zavázané tkaničky, zapnuté boty apod.
6. Řádně zabezpečit uložení nevhodných pomůcek a náradí před dětmi, zamezení přístupu k nevhodným předmětům, čistícím prostředkům
7. Dbát na bezpečnostní opatření při manipulaci s předměty, pomůckami, aby nedošlo k úrazu dětí i dospělých (otevřená okna, práce s nůžkami, tupou jehlou...)
8. Při použití zápalek, svíček a prskavek dodržovat zásady PO
9. Dbát na to, aby děti vždy spaly ve svých lůžkovinách, neodcházet od spících dětí
10. Dbát na uzamykání budovy školy v době jejího provozu

Zásady bezpečnosti pro pobyt dětí venku:

1. Zajištění dostatečného dozoru
2. V letních měsících přenášet dle možností činnosti dětí ven. Zajistit hry s vodou, sprchování, pokrývky hlavy, dodržování pitného režimu
3. Konečná služba zodpovídá za úklid zahrady – úklid hraček
4. V době, kdy není možné pobývat na školní zahradě, promýšlet různá stanoviště, dát dětem možnost spontánního pohybu
5. Dodržovat vhodné oblečení a obutí pro děti při pobytu venku
6. Dětem se plně věnovat, mít v nabídce dostatečné množství hraček a pomůcek
7. Poranění dětí dle závažnosti nechat ošetřit lékařem a zaznamenat do knihy úrazů – umístěné v ředitelně školy, vždy oznámit řediteli školy
8. Dbát na bezpečnostní uzavírání branky na školní pozemek

Bezpečnost dětí při školních výletech

1. Zajištění dostatečného dozoru
2. Dbát na bezpečnost dětí v autobuse, nesadat na přední sedadla, dbát na to, aby děti ze sedadel při cestě nevstávaly
3. Zajistit bezpečnost dětí při nastupování a vystupování z dopravního prostředku
4. Mít k dispozici vybavenou příruční lékárnu a mycí prostředky
5. Mít v průběhu celého výletu přehled o dětech a stále je přepočítávat
6. Informovat děti před případným nebezpečím v autobuse a při pobytu venku
7. Při občerstvení zachovávat za daných podmínek hygienické zásady
8. Při přecházení komunikací používat bezpečnostní terčík
9. Školního výletu se zúčastní jako doprovod (v případě potřeby) provozní zaměstnanci, kteří se aktivně zapojují do zajišťování bezpečnosti dětí
10. Výletů se mohou dle možností účastnit i rodiče
11. Na základě přání rodičů bude dětem podán před odjezdem lék proti nevolnosti, k dispozici bude ručník, žínka a čistící ubrousky

12. Pedagogické pracovnice odpovídají za oblékání dětí a operativně přizpůsobí množství oděvů počasí
13. Pedagogické pracovnice překontrolují obsahy dětských batohů (mít své vlastní pití, odebrat tvrdé bonbony, žvýkačky, drobné předměty a předat je zpět rodičům)
14. Každý školní výlet bude písemnou formou odsouhlasen a podepsán rodiči na zvláštním tiskopisu

ZÁZNAM O DÍTĚTI

JMÉNO:	DATUM NAROZENÍ:
--------	-----------------

CITOVÁ ZRALOST

POZNÁMKY:

Odpoutání se od rodičů	
Přijímání a dodržování pravidel	
Zapojování se do kolektivu	
Spolupráce	
Respektování autority	

SEBEOBSLUHA

POZNÁMKY:

Použití WC	
Hygiena	
Oblékání	
Stolování	
Úklid po sobě	

VÝSLOVNOST

K	Ď ť ň	L	Z	S	C	Ž	Š	Č	Kombinace sykavek
---	-------	---	---	---	---	---	---	---	-------------------

R	Ř
---	---

POZNÁMKY:

Komunikuje s dětmi	Komunikuje s dospělým
--------------------	-----------------------

POZNÁMKY:

BARVY

ŽLUTÁ	ZELENÁ	ORANŽOVÁ	ČERVENÁ	MODRÁ	BÍLÁ
ČERNÁ	RŮŽOVÁ	FIALOVÁ	HNĚDÁ	ŠEDÁ	

LATERALITA**ÚCHOP TUŽKY**

P	L	A	
---	---	---	--

POZNÁMKY:**TVARY****KRESBA**

Čáranice (bez obsahu)	Čáranice s obsahem	Hlavonožec	Postava
-----------------------	--------------------	------------	---------

POZNÁMKY:**DALŠÍ, CO UMÍM**

NAD	POD	U	NAHOŘE	DOLE	VPŘEDU	VZADU	VEDLE
-----	-----	---	--------	------	--------	-------	-------

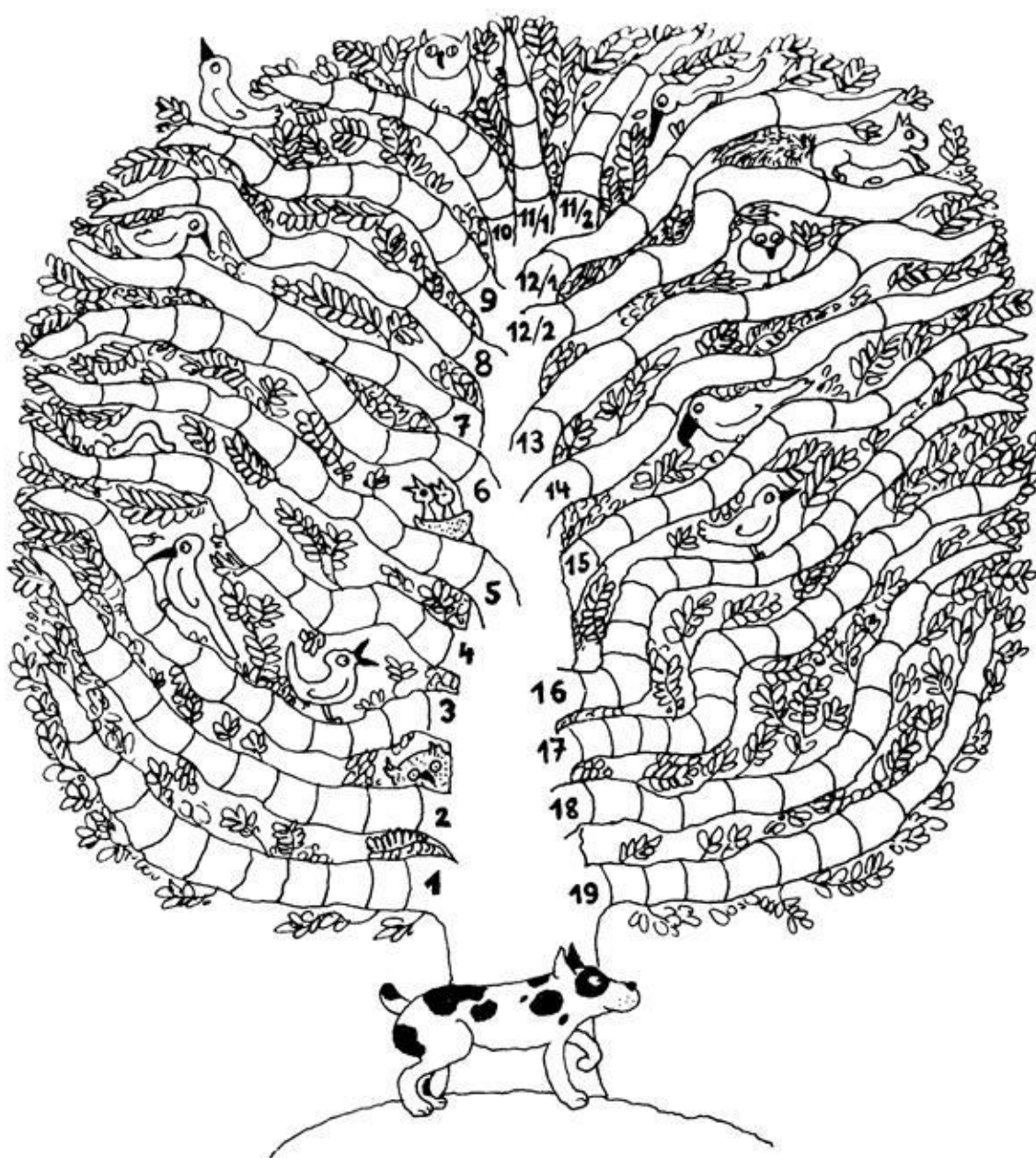
POZNÁMKY:

JMÉNO	PŘÍJMENÍ
-------	----------

POZNÁMKY:

JEMNÁ MOTORIKA	HRUBÁ MOTORIKA	
Stříhání	Skoky snožmo	Skok na jedné noze
Navlékání korálků	Přeskok	Koulení míčem
Modelování	Hod na cíl	Běh s vyhýbáním
Vkládání, sestavování, mačkání, trhání...	Chůze pozadu	Rovnováha

POZNÁMKY:

Seznam programů nácviku se soubory úkolů

Program 1: soubory úkolů 3 a 17
 Program 2: soubory úkolů 6 a 18
 Program 3: soubory úkolů 1, 2 a 3
 Program 4: soubory úkolů 4, 5 a 6
 Program 5: soubory úkolů 9 a 10
 Program 6: soubory úkolů 11 a 12

Program 7: soubory úkolů 7 a 8
 Program 8: soubory úkolů 11/b,
 13, 14 a 12/b
 Program 9: soubory úkolů 15
 Program 10: soubor úkolů 16
 Program 11: soubor úkolů 19